

Het internationaal belang van de Nederlandse vlinders

Het internationaal belang van de Nederlandse vlinders

*De Nederlandse populatie van het donker
pimpernelblauwtje is van groot belang binnen de
Atlantische regio. De soort staat bovendien op
bijlagen 2 en 4 van de Habitatrichtlijn.
Foto: Chris van Swaay*

Het internationaal belang van de Nederlandse vlinders

Tekst en foto's

Chris van Swaay, foto's tenzij anders vermeld.

Met medewerking van

Marijn Prins

Rapportnummer

VS2011.007

Datum

Juni 2011

Productie

De Vlinderstichting
Mennonietenweg 10
Postbus 506
6700 AM Wageningen
T 0317 46 73 46
E info@vlinderstichting.nl
www.vlinderstichting.nl

Opdrachtgever

Alterra, WUR, Wageningen

Deze publicatie kan worden geciteerd als

Van Swaay, C.A.M. (2011). Het internationaal belang van de Nederlandse vlinders. Rapport VS2011.007, De Vlinderstichting, Wageningen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigden/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van De Vlinderstichting, noch mag het zonder een dergelijke toestemming gebruikt worden voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoud

Inleiding	5
Materiaal en methode	6
Resultaten	8
Discussie	9
Conclusies	13
Literatuur	14
Bijlage 1: Aandeel van de Nederlandse verspreiding per soort	15
Bijlage 2: Rode lijst statussen en Staat van Instandhouding Nederlandse vlinders	17
Bijlage 3: Habitatrichtlijn en trends van Nederlandse vlinders	19

Inleiding

Het belang van Nederland voor soorten en habitattypen is een van de hulpmiddelen om zo gericht mogelijk beschermingsmaatregelen uit te kunnen voeren. In dit rapport wordt het internationale belang van Nederland vastgesteld voor dagvlinders en de nachtvinders die op de Habitatrichtlijn vermeld worden.

Inleiding

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft Alterra gevraagd een overzicht te maken van het Europese belang van soorten, waaronder vlinders. In dit rapport wordt dit voor dagvlinders en de nachtvinders van de Habitatrichtlijn verder uitgewerkt.

Doelstelling

Het vaststellen van het aandeel van de Nederlandse dagvlinders en de nachtvinders van de habitatrichtlijn op drie niveaus:

- Pan-Europees: het belang van de soorten binnen het werkgebied van de Europese Rode Lijsten (tot de Oeral en Bosporus in het oosten, inclusief de Atlantische eilanden en IJsland in het westen).
- Binnen de 27 landen van de Europese Unie.
- Binnen de Atlantische regio, zoals gebruikt door de Europese Unie.

Status

Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de status van elke soort op de Rode lijsten van Europa, de EU en Nederland, alsmede de Staat van Instandhouding in de Atlantische regio en in Nederland.

Materiaal en methode

Materiaal

De volgende gegevens zijn beschikbaar:

- De verspreiding (als aandeel van zo mogelijk hokken van 2x2km, dit verschilt echter per land) van dagvlinders per land in Europa uit de laatste Rode Lijst (Van Swaay *et al.*, 2010).
- De verspreiding als shapefile van de dagvlinders in Europa uit de laatste Rode Lijst (Van Swaay *et al.*, 2010 en <http://www.iucnredlist.org/initiatives/europe>).
- Binnen de landen van de Europese Unie (exclusief Roemenië en Bulgarije) de verspreiding van soorten die vermeld worden op de bijlagen van de Habitatrichtlijn (inclusief de twee nachtvlindersoorten).

Soortenkeuze

De volgende soorten worden behandeld (Bos *et al.*, 2006):

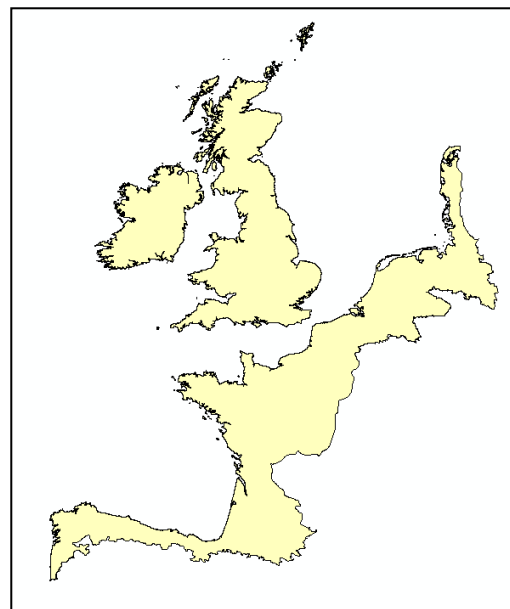
- Nederlandse standdagvlinders. Voor de grote vuurvlinder zal ook de Nederlandse ondersoort apart worden aangegeven.
- Onregelmatige standdagvlinders: dit zijn soorten die zich wel regelmatig in Nederland voortplanten, maar dit tot nu toe nooit meer dan tien jaar achter elkaar gedaan hebben (zie Van Swaay, 2006). Hier zitten soorten bij die zich in de nabije toekomst in Nederland zouden kunnen vestigen.
- Nachtvlinders die vermeld worden in de bijlagen van de Habitatrichtlijn. Dit betreft twee soorten: de spaanse vlag en de teunisbloempijlstaart.

De naamgeving volgt de Europese Rode Lijst (Van Swaay *et al.*, 2010), die overeenkomt met de Fauna Europaea (<http://www.faunaeur.org>).

Methode

Per soort is vastgesteld:

- Het aandeel van de Nederlandse verspreiding binnen Europa, de EU en de Atlantische regio gebaseerd op gegevens uit de Rode Lijst (Van Swaay *et al.*, 2010). Binnen de Rode Lijst wordt voor iedere soort in ieder land een indicatie gegeven van het voorkomen. Door de verspreiding van een soort in Nederland te vergelijken met de opgetelde verspreidingen in de rest van Europa of de EU, kan het aandeel van de Nederlandse verspreiding in procenten worden vastgesteld. Voor de Atlantische regio zijn deze gegevens niet beschikbaar, omdat de regio in enkele landen een deel van het land beslaat. Daarvoor is voor deze regio gebruik gemaakt van de verspreidingskaartjes die te vinden zijn op de website van de Europese Rode Lijst (<http://www.iucnredlist.org/initiatives/europe>). Over deze verspreidingskaartjes is een shape van de Atlantische regio gelegd (Figuur 1) en is de oppervlakte van het verspreidingsgebied binnen de Atlantische regio vastgesteld. Vervolgens is het aandeel van de Nederlandse verspreiding berekend als percentage van deze oppervlakte. In enkele gevallen is op basis van expert judgement van dit percentage afgeweken. Deze gevallen worden bij de resultaten besproken. Voor de twee nachtvlinders zijn alleen gegevens beschikbaar van de verspreiding

Figuur 1. Atlantische regio in de EU.

binnen de EU en Nederland.

Al deze aandelen van de Nederlandse verspreiding, zijn opgedeeld in zes klassen:

- A. De Nederlandse verspreiding is meer dan 50%
 - B. >25%
 - C. >10%
 - D. >1%
 - E. >0,5%
 - F. >0,1%
- De Rode Lijst status volgens de laatste Rode Lijst voor Europa en de EU (Van Swaay *et al.*, 2010) en Nederland (Van Swaay, 2006).
 - De trend (kwalitatief) binnen Europa en de EU in de afgelopen tien jaar (Van Swaay *et al.*, 2010).
 - De populatietrend in Nederland in de afgelopen tien jaar (gegevens van het NEM Netwerk Ecologische Monitoring).
 - De Staat van Instandhouding in de Atlantische regio van de EU en Nederland, zoals gerapporteerd voor de laatste rapportage van artikel 17 van de Habitatrichtlijn (ETC/BD, 2008). Er is geen Staat van Instandhouding ontwikkeld voor de hele EU (pers. Med. D. Evans, ETC-Paris).

Resultaten

Voor alle 71 soorten standdagvlinders, negen soorten onregelmatige standdagvlinders en de twee soorten nachtvinders die genoemd worden op de bijlagen van de Habitatrichtlijn en die voorkomen in Nederland, wordt het aandeel van de Nederlandse verspreiding in Europa, de EU en de Atlantische regio gegeven.

Inleiding

Het aandeel van de Nederlandse verspreiding binnen Europa, de EU en de Atlantische regio is voor alle soorten vastgesteld en wordt aangegeven met een lettercode (bijlage 1). Als er geen code gegeven wordt, is het Nederlandse aandeel van de verspreiding kleiner dan 0,1% of komt de soort niet meer voortplantend voor in Nederland.

Aandeel in Europa

Eén ondersoort (van de grote vuurvinder, *Lycaena dispar batava*) komt alleen in Nederland voor en krijgt zo voor iedere regio de hoogste verspreidingsklasse A (Tabel 1). Vooral binnen de Atlantische regio hebben enkele soorten in Nederland een relatief groot aandeel van de verspreiding in de hele regio. Daar vallen ook het donker pimperlblauwtje (*Phengaris nausithous*, klasse B, tevens vermeld op de habitatrichtlijn bijlage 2 en 4) en de veenbesparelmoervlinder (*Boloria aquilonaris*, klasse C).

Tabel 1. Aantal soorten per verspreidingsklasse van de Nederlandse vlinders binnen Europa, de EU en de Atlantische regio.

		Europa	EU	Atlantische regio
A	>50%	1	1	1
B	>25%			1
C	>10%			1
D	>1%	5	24	35
E	>0,5%	15	5	5
F	>0,1%	12	14	9
Totaal		33	44	52

Overige statussen

De plaatsing op de bijlagen van de Habitatrichtlijn, de status op de Rode lijsten, de Staat van Instandhouding en de trends worden gegeven in Bijlage 2 en 3.

Discussie

Nederland is een klein land dat al jaren zeer intensief gebruikt wordt. Veel vlinders zijn teruggedrongen naar kleine natuurgebieden. Voor de meeste soorten is het aandeel van de Nederlandse populatie dan ook klein. Toch zijn er een paar belangrijke uitzonderingen.

Aandeel Nederlandse vlinders

Nederland is een klein land. Binnen heel Europa heeft ons land slechts 0,35% van de landoppervlakte (het Europese deel van Rusland is al de helft van heel Europa). Binnen de 27 EU landen is de oppervlakte van ons land bijna 1%, binnen de Atlantische regio net iets meer dan 5%.

Tot midden vorige eeuw was Nederland rijk aan vlinders. Hebben we nu nog maar 54 soorten die zich in ons land voortplanten, rond 1950 waren dat er nog 71 (17 soorten zijn intussen uitgestorven). Maar vooral het aantal populaties per soort en het aantal vlinders op die locaties was veel hoger. Van Swaay (1999) laat zien dat de meeste soorten toen minimaal vier tot vijf keer zo talrijk waren als in de jaren negentig.

In het buitenland is deze achteruitgang duidelijk kleiner, zeker in Oost- en Zuid-Europa. Daar zijn vlinderpopulaties veel beter op peil gebleven en komen soorten nog voor in grote, min of meer complete ecosystemen.

Daarnaast zijn veel vlinders in ons land teruggedrongen tot kleine natuurgebieden. Slechts weinig soorten komen wijd verbreid en door het hele land voor, ook op intensief gebruikte landbouwgronden en in het stedelijk gebied. Dit zijn soorten die lage eisen stellen aan hun leefomgeving, en in vrijwel geheel Europa en in bijna alle biotopen gevonden kunnen worden. Desondanks zijn er enkele soorten waarvoor Nederland een belangrijke plaats inneemt. Deze soorten zullen kort worden besproken.

Korte soortbesprekingen

De soorten met een bedreigde Rode lijst status in Europa of the EU, die op de Habitatrictlijn staan, of waarvan een hoog aandeel van het verspreidingsgebied in Nederland voorkomt, worden kort besproken.

Duinparelmoervlinder (*Argynnis niobe*)

Deze soort geldt als Near Threatened in de EU. Het aandeel van de Nederlandse populatie binnen de EU valt in klasse F, binnen de Atlantische regio in klasse E.

De duinparelmoervlinder was ooit wijd verbreid over heel Nederland, maar komt nu alleen nog voor in de duinen van Noord-Holland en Friesland. De soort gaat nog steeds achteruit in ons land.

De duinparelmoervlinder komt in Nederland nu alleen nog in de duinen voor.
Foto: Kars Veling

Veenbesparelmoervlinder (*Boloria aquilonaris*)

Deze soort is in Nederland erg zeldzaam en beperkt tot enkele populaties in Drenthe. Binnen de Atlantische Regio komt de soort ook nog voor in Noord Duitsland, Denemarken en Normandië. In die streken is de soort echter ook bijzonder lokaal en komt alleen voor op enkele mooie hoogvenen. Het aandeel van de Nederlandse populaties in de Atlantische regio ligt vermoedelijk tussen de 10 en 25% (op basis van best professional judgement).

Zilverstreephooibeestje (*Coenonympha hero*)

Het zilverstreephooibeestje staat op bijlage 4 van de Habitatrictlijn. De soort is al eind jaren vijftig van de vorige eeuw uit Nederland verdwenen. Inmiddels is deze vlinder uit vrijwel heel West Europa weg, en doet het slecht in Centraal Europa. Zowel in Europa als in de EU geldt de soort als vulnerable. Dit wordt echter geflatteerd doordat de grote achteruitgang van het zilverstreephooibeestje al voor 1990 heeft plaatsgevonden (de nieuwe Rode Lijst is uitsluitend gebaseerd op veranderingen in de laatste tien jaar).

Veenhooibeestje (*Coenonympha tullia*)

Het veenhooibeestje heeft na een diep dal in de jaren negentig nu vier populaties in Nederland, waarvan er twee groot zijn en uit duizend vlinders of meer bestaan. Binnen de Atlantische regio komt de soort ook voor in Noord Duitsland, Denemarken, Groot-Brittannië en Ierland. De vlinder is echter overal beperkt tot hoogvenen, en de hele Atlantische regio is beperkt tot een beperkt aantal discrete populaties. Ook in de rest van Europa gaat het niet goed, en staat deze vlinder op de Rode lijst als vulnerable.

Spaanse vlag (*Euplagia quadripunctaria*)

Jarenlang bevond Nederland zit op de grens van het verspreidingsgebied van de Spaanse vlag. De laatste twintig jaar heeft deze dagactieve nachtvlinder echter vaste voet in Zuid Limburg gekregen en inmiddels kan hij op veel plekken gevonden worden. Hij breidt zich ook nog steeds verder naar het noorden uit. Ook in de rest van Europa en de EU is de soort wijd verbreid. Deze vlinder staat op de Habitatrictlijn op bijlagen 2 en 4 en geldt als prioritaire soort. De Staat van Instandhouding is goed in Nederland en de rest van de Atlantische regio.

Kleine heivlinder (*Hipparchia statilinus*)

De kleine heivlinder komt in Zuid-Europa wijd verbreid voor, maar in de rest van Europa is hij beperkt tot een beperkt aantal populaties. Als specialist van zeer open bodems (bij ons de rand van zandverstuivingen) gaat hij in heel Midden-Europa achteruit. Bij ons is hij inmiddels beperkt tot één locatie en daardoor bijzonder kwetsbaar. Zowel in Europa als in de EU geldt de soort als Near threatened.

Grote vuurvlinder (*Lycaena dispar*)

De grote vuurvlinder komt in Europa voor in verschillende ondersoorten. De ondersoort *batava* is beperkt tot Nederland en daarmee onze enige endemische vlinder. Hij wordt de laatste jaren alleen nog gevonden op twee locaties in Noordwest Overijssel en Friesland. Hij lijkt inmiddels zo goed als verdwenen uit de Wieden.

In de rest van Europa zijn de andere ondersoorten tamelijk wijd verbreid, en in sommige gebieden breidt de soort zich zelfs uit (bijvoorbeeld in Finland). Als onderdeel van de hele Europese populatie is het aandeel van de Nederlandse populaties maar klein, maar als ondersoort juist heel belangrijk. De soort staat op de Habitatrictlijn zowel op bijlage 2 als 4. De Staat van Instandhouding is slecht in Nederland en inadequate in de Atlantische regio.

Gentiaanblauwtje (*Phengaris alcon*)

Het gentiaanblauwtje wordt zowel gevonden in natte terreinen waar hij de waardplant klokjesgentiaan gebruikt, als in droge kalkgraslanden waar kruisbladgentiaan de belangrijkste voedselplant voor de rups is. Ook verschillen de waardmieren in beide biotopen, reden waarom deze ecotypen lang als aparte soorten beschouwd werden. Genetisch onderzoek heeft echter aangetoond dat het één soort betreft. Binnen de EU is de soort near threatened. In Nederland komen nog enkele tientallen populaties voor op natte heidevelden.

Tijmblauwtje (*Phengaris arion*)

Het tijmblauwtje komt wijd verbreid door veel landen in Europa voor, maar gaat eigenlijk overal achteruit (behalve in Engeland waar hij is geïntroduceerd). De soort geldt dan ook als Endangered in Europa en de EU. In Nederland is de soort al aan het begin van de jaren zestig verdwenen. Sindsdien zijn er nooit meer zekere waarnemingen gedaan. In de Eifel bevinden zich nog goede populaties. De Staat van Instandhouding in de Atlantische regio is onbekend, maar niet goed (XU: Unknown but not favourable).

Donker pimpernelblauwtje (*Phengaris nausithous*)

Het donker pimpernelblauwtje is een soort die in een vrij smalle band door Europa voorkomt van Nederland naar het oosten tot in Siberië. Alleen in Nederland en het aangrenzende deel van Duitsland komt de soort voor in de Atlantische regio. Voor zover bekend is er nog een metapopulatie in het Duitse deel van het Roerdal en bij Krefeld. Daarmee is de Nederlandse populatie van groot belang voor de verspreiding van deze soort in de Atlantische regio. Zowel binnen heel Europa als de EU is de soort Near threatened. In Nederland is de soort beperkt tot één populatie in het Roerdal. De soort staat op de Habitatrichtlijn zowel op bijlage 2 als 4. De Staat van Instandhouding is slecht in Nederland en de hele Atlantische regio.

Pimpernelblauwtje (*Phengaris teleius*)

De verspreiding van het pimpernelblauwtje lijkt veel op die van het donker pimpernelblauwtje, waarmee hij ook vaak samen voorkomt. De soort heeft echter in Zuidwest Frankrijk nog een aantal populaties in de Atlantische regio. Daardoor is het aandeel van de Nederlandse populatie nog steeds relevant, maar minder groot dan bij het donker pimpernelblauwtje. Daar staat tegenover dat deze soort hogere eisen stelt aan zijn omgeving, en daardoor zowel binnen heel Europa als de EU geldt als Vulnerable. In Nederland is de soort beperkt tot één populatie bij Den Bosch. De soort staat op de Habitatrichtlijn zowel op bijlage 2 als 4. De Staat van Instandhouding is slecht in Nederland en de hele Atlantische regio.

*Het pimpernelblauwtje staat op bijlagen 2 en 4 van de Habitatrichtlijn.
Foto: Chris van Swaay*

Veenbesblauwtje (*Plebejus optilete*)

Net als de veenbesparelmoervlinder komt de soort ook nog voor in Noord Duitsland en Denemarken. In die streken is hij echter ook bijzonder lokaal en komt alleen voor op enkele mooie hoogvenen. In Nederland hebben we nog maar twee locaties met deze soort over (minder dan voor de veenbesparelmoervlinder). Daardoor komt het aandeel van de Nederlandse populaties in de Atlantische regio lager uit en ligt vermoedelijk tussen de 1 en 10% (op basis van best professional judgement).

Teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*)

Pas in de jaren negentig werd deze nachtvlinder voor het eerst in Nederland gevonden. Hij heeft een voorkeur voor ruderaal terreinen met teunisboem, zijn waardplant. Inmiddels wordt de soort op steeds meer plekken in Zuidoost Nederland gevonden, en op enkele plekken lijkt hij zich ook min of meer duurzaam te handhaven. Deze noordwaardse uitbreiding van het areaal is ook in andere landen waargenomen. De soort geldt dan ook niet als bedreigd. De vlinder wordt genoemd in bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. De Staat van Instandhouding is onbekend in de Atlantische regio en goed in Nederland.

Conclusies

Ondanks zijn geringe grootte had Nederland tot het midden van de vorige eeuw nog grote en substantiële populaties van vlinders, ook op Europese schaal. Na de intensivering van de landbouw zijn de meeste soorten teruggedrongen tot kleine natuurgebieden. In andere delen van Europa is de intensivering veel minder voortvarend aangepakt, reden waarom het aandeel van het Nederlands verspreidingsgebied in het algemeen klein is. Uitzonderingen hierop zijn:

- Grote vuurvliinder: de ondersoort *batava* is beperkt tot Nederland. Dit geeft ons land een grote verantwoordelijkheid voor het behoud van deze unieke vlinder. Tevens staat de soort op de Habitatrichtlijn in de bijlagen 2 en 4.
- Donker pimperlauwtje: binnen de Atlantische regio is de soort beperkt tot Nederland en aangrenzende delen van Duitsland. Daar zijn echter ook maar weinig populaties, zodat de Nederlandse populatie een aanzienlijk aandeel van de Atlantische populatie uitmaakt. De soort staat vermeld op de Habitatrichtlijn in de bijlagen 2 en 4.
- Veenbesparelmoervliinder: deze soort van kleine hoogveentjes is in de Atlantische regio beperkt tot enkele landen. De Drentse populaties maken een aanzienlijk deel uit van de Atlantische populaties.

*De veenbesparelmoervlinder komt voor op enkele kleine hoogveentjes in Drenthe. Deze zijn van groot belang binnen de Atlantische regio.
Foto: Chris van Swaay*

Literatuur

- Bos, F.; Bosveld, M.; Groenendijk, D.; Swaay, C. van; Wynhoff, I.; De Vlinderstichting
(2006): *De dagvlinders van Nederland : verspreiding en bescherming : (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea)*. ((Nederlandse Fauna ; 7)) - Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden
- ETC/BD (2008): Habitats Directive Article 17 report (2001 – 2006) – Overview on Conservation Status. European Topic Centre on Biological Diversity, Paris.
- Swaay, C.A.M. van (1999): EKI- Dagvlinderindexen op basis van referentiejaar 1950. ((Rapport VS99.12)) - De Vlinderstichting, Wageningen
- Swaay, C.A.M. van (2006): *Basisrapport Rode Lijst Dagvlinders*. ((Rapport VS2006.02)) - De Vlinderstichting, Wageningen
- Swaay, C.A.M. van; Cuttelod, A.; Collins, S.; Maes, D.; López Munguira, M.; Šašić, M.; Settele, J.; Verovnik, R.; Verstrael, T.; Warren, M.; Wiemers, M.; Wynhoff, I. (compilers) (2010): *European Red List of butterflies*. ((IUCN Red List of Threatened Species - Regional Assessment)) - Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg

Bijlage 1: Aandeel van de Nederlandse verspreiding per soort

Soort	Verspreidings- klasse EU	Verspreidings- klasse Europa	Verspreidings- klasse Atlantische regio	Opmerkingen
<i>Aglais io</i>	D	E	D	
<i>Aglais urticae</i>	D	D	D	
<i>Anthocharis cardamines</i>	D	E	D	
<i>Apatura ilia</i>				
<i>Apatura iris</i>	F		F	
<i>Aphantopus hyperantus</i>	D	F	D	
<i>Aporia crataegi</i>				
<i>Araschnia levana</i>	D	E	D	
<i>Argynnis adippe</i>				
<i>Argynnis aglaja</i>			F	
<i>Argynnis niobe</i>	F		E	
<i>Argynnis paphia</i>				
<i>Aricia agestis</i>	D	F	D	
<i>Boloria aquilonaris</i>			C	Atlantische regio was E in de berekening. Hiermee wordt echter de zeer locale verspreiding buiten Nederland overgewaardeerd. Daarom aangepast op basis van expert judgement.
<i>Boloria euphrosyne</i>				
<i>Boloria selene</i>	F		F	
<i>Brenthis ino</i>				
<i>Callophrys rubi</i>	E	F	D	
<i>Carcharodus alceae</i>				
<i>Carterocephalus palaemon</i>	F		D	
<i>Celastrina argiolus</i>	D	E	D	
<i>Coenonympha arcania</i>				
<i>Coenonympha hero</i>				
<i>Coenonympha pamphilus</i>	D	E	D	
<i>Coenonympha tullia</i>			D	Atlantische regio was F. Hiermee wordt echter de zeer locale verspreiding buiten Nederland overgewaardeerd. Daarom aangepast op basis van expert judgement.
<i>Cupido minimus</i>				
<i>Cyaniris semiargus</i>				
<i>Erynnis tages</i>				
<i>Euphydryas aurinia</i>				
<i>Euplagia quadripunctaria</i>	F	*	D	
<i>Favonius quercus</i>	D	F	D	
<i>Gonepteryx rhamni</i>	D	E	D	
<i>Hesperia comma</i>	F	F	E	
<i>Heteropterus morpheus</i>	F		F	
<i>Hipparchia semele</i>	E	E	D	
<i>Hipparchia statilinus</i>			E	Atlantische regio was F. In Frankrijk is de soort echter ook zeer lokaal en is de verspreiding op de kaart overgewaardeerd. Daarom aangepast op basis van expert judgement.
<i>Issoria lathonia</i>	F	F	D	

Soort	Verspreidings- klasse EU	Verspreidings- klasse Europa	Verspreidings- klasse Atlantische regio	Opmerkingen
<i>Lasiommata megera</i>	D	E	D	
<i>Leptidea sinapis</i>				
<i>Leptidea reali</i>				
<i>Limenitis camilla</i>	E	F	E	
<i>Limenitis populi</i>				
<i>Lycaena dispar</i>	F		F	
<i>Lycaena dispar batava</i>	A	A	A	
<i>Lycaena hippothoe</i>				
<i>Lycaena phlaeas</i>	D	D	D	
<i>Lycaena tityrus</i>	E	F	D	
<i>Maniola jurtina</i>	D	E	D	
<i>Melanargia galathea</i>				
<i>Melitaea athalia</i>			F	
<i>Melitaea aurelia</i>				
<i>Melitaea cinxia</i>				
<i>Melitaea diamina</i>				
<i>Nymphalis antiopa</i>				
<i>Nymphalis polychloros</i>				
<i>Ochlodes sylvanus</i>	D	D	D	
<i>Papilio machaon</i>	D	F	D	
<i>Pararge aegeria</i>	D	E	D	
<i>Phengaris alcon</i>	D	F	D	
<i>Phengaris arion</i>				
<i>Phengaris nausithous</i>			B	Atlantische regio was D. In het Duitse deel zijn echter slechts enkele populaties. De verspreiding op de kaart is overgewaardeerd. Daarom aangepast op basis van expert judgement.
<i>Phengaris teleius</i>	F		D	
<i>Pieris brassicae</i>	D	D	D	
<i>Pieris napi</i>	D	E	D	
<i>Pieris rapae</i>	D	E	D	
<i>Plebejus argus</i>	E	F	D	
<i>Plebejus idas</i>				
<i>Plebejus optilete</i>			D	Atlantische regio was F. Hiermee wordt echter de zeer locale verspreiding buiten Nederland overgewaardeerd. Daarom aangepast op basis van expert judgement.
<i>Polygonia c-album</i>	D	E	D	
<i>Polyommatus coridon</i>				
<i>Polyommatus icarus</i>	D	E	D	
<i>Pontia daplidice</i>				
<i>Proserpinus proserpina</i>		*	D	
<i>Pyrgus malvae</i>	F		F	
<i>Pyronia tithonus</i>	D	D	D	
<i>Satyrium ilicis</i>	F		F	
<i>Satyrium pruni</i>				
<i>Satyrium w-album</i>				
<i>Spialia sertorius</i>				
<i>Thecla betulae</i>	F		F	
<i>Thymelicus acteon</i>				
<i>Thymelicus lineola</i>	D	E	D	
<i>Thymelicus sylvestris</i>	F	F	E	

*onbekend

Bijlage 2: Rode lijst statussen en Staat van Instandhouding Nederlandse vlinders

Soort	Rode lijst EU	Rode Lijst Europa	Rode lijst Nederland	Staat van Instandhouding Atlantische Regio	Staat van Instandhouding Nederland
<i>Aglais io</i>					
<i>Aglais urticae</i>					
<i>Anthocharis cardamines</i>					
<i>Apatura ilia</i>					
<i>Apatura iris</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Aphantopus hyperantus</i>					
<i>Aporia crataegi</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Araschnia levana</i>					
<i>Argynnis adippe</i>					
<i>Argynnis aglaja</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Argynnis niobe</i>	NT		Bedreigd		
<i>Argynnis paphia</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Aricia agestis</i>			Gevoelig		
<i>Boloria aquilonaris</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Boloria euphrosyne</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Boloria selene</i>			Bedreigd		
<i>Brenthis ino</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Callophrys rubi</i>					
<i>Carcharodus alceae</i>					
<i>Carterocephalus palaemon</i>			Kwetsbaar		
<i>Celastrina argiolus</i>					
<i>Coenonympha arcania</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Coenonympha hero</i>	VU	VU	Verdwenen uit NL		
<i>Coenonympha pamphilus</i>					
<i>Coenonympha tullia</i>	NT	VU	Ernstig bedreigd		
<i>Cupido minimus</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Cyaniris semiargus</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Erynnis tages</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Euphydryas aurinia</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Euplagia quadripunctaria</i>				Good FV	Good FV
<i>Favonius quercus</i>					
<i>Gonepteryx rhamni</i>					
<i>Hesperia comma</i>			Bedreigd		
<i>Heteropterus morpheus</i>			Bedreigd		
<i>Hipparchia semele</i>			Gevoelig		
<i>Hipparchia statilinus</i>	NT	NT	Ernstig bedreigd		
<i>Issoria lathonia</i>			Kwetsbaar		
<i>Lasiommata megera</i>					
<i>Leptidea reali</i>					
<i>Leptidea sinapis</i>			Gevoelig		
<i>Limenitis camilla</i>			Bedreigd		
<i>Limenitis populi</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Lycaena dispar</i>			Ernstig bedreigd	Inadequate U1	Bad U2
<i>Lycaena dispar batava</i>			Ernstig bedreigd	Inadequate U1	Bad U2

Soort	Rode lijst EU	Rode Lijst Europa	Rode lijst Nederland	Staat van Instandhouding Atlantische Regio	Staat van Instandhouding Nederland
<i>Lycaena hippothoe</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Lycaena phlaeas</i>					
<i>Lycaena tityrus</i>			Kwetsbaar		
<i>Maniola jurtina</i>					
<i>Melanargia galathea</i>					
<i>Melitaea athalia</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Melitaea aurelia</i>		NT			
<i>Melitaea cinxia</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Melitaea diamina</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Nymphalis antiopa</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Nymphalis polychloros</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Ochlodes sylvanus</i>			Gevoelig		
<i>Papilio machaon</i>					
<i>Pararge aegeria</i>					
<i>Phengaris alcon</i>	NT		Bedreigd		
<i>Phengaris arion</i>	EN	EN	Verdwenen uit NL	Unknown but not favourable XU	
<i>Phengaris nausithous</i>	NT	NT	Ernstig bedreigd	Bad U2	Bad U2
<i>Phengaris teleius</i>	VU	VU	Ernstig bedreigd	Bad U2	Bad U2
<i>Pieris brassicae</i>					
<i>Pieris napi</i>					
<i>Pieris rapae</i>					
<i>Plebejus argus</i>			Gevoelig		
<i>Plebejus idas</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Plebejus optilete</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Polygonia c-album</i>					
<i>Polyommatus coridon</i>					
<i>Polyommatus icarus</i>					
<i>Pontia daplidice</i>					
<i>Proserpinus proserpina</i>				Unknown XX	Good FV
<i>Pyrgus malvae</i>			Bedreigd		
<i>Pyronia tithonus</i>					
<i>Satyrium ilicis</i>			Bedreigd		
<i>Satyrium pruni</i>					
<i>Satyrium w-album</i>			Ernstig bedreigd		
<i>Spialia sertorius</i>			Verdwenen uit NL		
<i>Thecla betulae</i>			Bedreigd		
<i>Thymelicus acteon</i>		NT	Verdwenen uit NL		
<i>Thymelicus lineola</i>					
<i>Thymelicus sylvestris</i>					

Bijlage 3: Habitatrictlijn en trends van Nederlandse vlinders

Soort	HD annex II	HD annex IV	Trend in Europa	Trend in EU	Trend in NL laatste 10 jaar
<i>Aglais io</i>			Stable	Increase	Matige afname
<i>Aglais urticae</i>			Stable	Decrease	Matige afname
<i>Anthocharis cardamines</i>			Stable	Stable	Sterke toename
<i>Apatura ilia</i>			Stable	Stable	
<i>Apatura iris</i>			Stable	Stable	
<i>Aphantopus hyperantus</i>			Stable	Stable	Matige afname
<i>Aporia crataegi</i>			Stable	Stable	
<i>Araschnia levana</i>			Increase	Increase	Matige afname
<i>Argynnis adippe</i>			Stable	Stable	
<i>Argynnis aglaja</i>			Stable	Decrease	Matige afname
<i>Argynnis niobe</i>			Decrease	Decrease	Onzeker
<i>Argynnis paphia</i>			Stable	Stable	
<i>Aricia agestis</i>			Stable	Decrease	Matige toename
<i>Boloria aquilonaris</i>			Stable	Stable	Sterke toename
<i>Boloria euphrosyne</i>			Stable	Decrease	
<i>Boloria selene</i>			Stable	Decrease	Sterke afname
<i>Brenthis ino</i>			Stable	Stable	
<i>Callophrys rubi</i>			Stable	Decrease	Stabiel
<i>Carcharodus alceae</i>			Stable	Stable	
<i>Carterocephalus palaemon</i>			Stable	Stable	Onzeker
<i>Celastrina argiolus</i>			Stable	Stable	Sterke toename
<i>Coenonympha arcania</i>			Stable	Stable	
<i>Coenonympha hero</i>		x	Decrease	Decrease	
<i>Coenonympha pamphilus</i>			Stable	Stable	Matige afname
<i>Coenonympha tullia</i>			Decrease	Decrease	Matige toename
<i>Cupido minimus</i>			Stable	Stable	
<i>Cyaniris semiargus</i>			Stable	Decrease	Onzeker
<i>Erynnis tages</i>			Stable	Decrease	Matige toename
<i>Euphydryas aurinia</i>	x		Decrease	Decrease	
<i>Euplagia quadripunctaria</i>	x	x	Unknown	Unknown	Sterke toename
<i>Favonius quercus</i>			Decrease	Stable	Sterke toename
<i>Gonepteryx rhamni</i>			Stable	Stable	Stabiel
<i>Hesperia comma</i>			Decrease	Decrease	Matige afname
<i>Heteropterus morpheus</i>			Stable	Decrease	Sterke afname
<i>Hipparchia semele</i>			Increase	Decrease	Matige afname
<i>Hipparchia statilinus</i>			Decrease	Decrease	Sterke afname
<i>Issoria lathonia</i>			Stable	Increase	Matige afname
<i>Lasiommata megera</i>			Stable	Stable	Sterke afname
<i>Leptidea reali</i>			Stable	Stable	
<i>Leptidea sinapis</i>			Stable	Stable	Stabiel
<i>Limenitis camilla</i>			Stable	Increase	Sterke toename
<i>Limenitis populi</i>			Stable	Decrease	
<i>Lycaena dispar</i>	x	x	Decrease	Increase	Matige toename
<i>Lycaena dispar batava</i>	x	x			Matige toename
<i>Lycaena hippothoe</i>			Decrease	Decrease	
<i>Lycaena phlaeas</i>			Stable	Stable	Matige toename
<i>Lycaena tityrus</i>			Stable	Stable	Sterke toename
<i>Maniola jurtina</i>			Stable	Stable	Matige afname

Soort	HD annex II	HD annex IV	Trend in Europa	Trend in EU	Trend in NL laatste 10 jaar
<i>Melanargia galathea</i>			Stable	Stable	
<i>Melitaea athalia</i>			Stable	Stable	Onzeker
<i>Melitaea aurelia</i>			Decrease	Decrease	
<i>Melitaea cinxia</i>			Stable	Decrease	
<i>Melitaea diamina</i>			Stable	Decrease	
<i>Nymphalis antiopa</i>			Stable	Decrease	
<i>Nymphalis polychloros</i>			Stable	Stable	
<i>Ochlodes sylvanus</i>			Stable	Stable	Matige toename
<i>Papilio machaon</i>			Stable	Stable	Matige toename
<i>Pararge aegeria</i>			Stable	Increase	Sterke toename
<i>Phengaris alcon</i>			Decrease	Decrease	Matige afname
<i>Phengaris arion</i>		x	Decrease	Decrease	
<i>Phengaris nausithous</i>	x	x	Decrease	Decrease	Sterke toename
<i>Phengaris teleius</i>	x	x	Decrease	Decrease	Sterke toename
<i>Pieris brassicae</i>			Stable	Stable	Sterke afname
<i>Pieris napi</i>			Stable	Stable	Matige afname
<i>Pieris rapae</i>			Stable	Stable	Matige toename
<i>Plebejus argus</i>			Stable	Stable	Stabiel
<i>Plebejus idas</i>			Stable	Stable	
<i>Plebejus optilete</i>			Stable	Stable	Sterke toename
<i>Polygonia c-album</i>			Stable	Increase	Onzeker
<i>Polyommatus coridon</i>			Stable	Stable	
<i>Polyommatus icarus</i>			Stable	Stable	Stabiel
<i>Pontia daplidice</i>			Stable	Stable	
<i>Proserpinus proserpina</i>		x	Unknown	Unknown	
<i>Pyrgus malvae</i>			Stable	Decrease	Onzeker
<i>Pyronia tithonus</i>			Decrease	Stable	Matige afname
<i>Satyrium ilicis</i>			Decrease	Decrease	Onzeker
<i>Satyrium pruni</i>			Stable	Stable	
<i>Satyrium w-album</i>			Stable	Decrease	
<i>Spialia sertorius</i>			Stable	Stable	
<i>Thecla betulae</i>			Stable	Stable	Onzeker
<i>Thymelicus acteon</i>			Decrease	Decrease	
<i>Thymelicus lineola</i>			Stable	Stable	Matige afname
<i>Thymelicus sylvestris</i>			Stable	Stable	Sterke afname